

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ

(кафедра кримінального права та кримінології, факультет № 6)

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни (Кримінально правова політика протидії
злочинності) вибірковий компонент освітньої програми першого рівня вищої
освіти,

081 Право (правозастосування)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол № 8 від 25.09.2023 р.

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол № 8 від 21.09.2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол № 8 від 22.09.2023 р.

Розглянуто на засіданні кафедри кримінального права та кримінології
(Протокол № 9 від 28.08.2023 р.)

Розробники:

1. Завідуючий кафедрою кримінального права та кримінології факультету № 6, доктор юридичних наук, професор Харченко В. Б.
2. Доцент кафедри кримінального права та кримінології факультету № 6, кандидат юридичних наук, доцент Лантінов Я.О.

Рецензенти:

1. Професор кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 ХНУВС доктор юридичних наук, професор Ященко А. М.
2. В.о. завідуючого кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кандидат юридичних наук, доцент Рибалко Г. С.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів ECTS 4.0</p> <p>Загальна кількість годин 180</p> <p>Кількість тем 2</p>	<p><u>08</u> Право (шифр галузі) (назва галузі знань)</p> <p><u>081</u> <u>Право</u> (код спеціальності) (назва спеціальності)</p> <p>_____ бакалаврський _____ (назва СВО)</p>	<p>Навчальний курс 2 (номер)</p> <p>Семестр 1 (номер)</p> <p>Види контролю <u>залік</u> (екзамен, залік)</p>
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
<p>Лекції – 30; (години)</p> <p>Семінарські заняття – 40; (години)</p> <p>Самостійна робота – 110; (години)</p> <p>Індивідуальні завдання: Курсова робота – _____ (кількість; № семестру) Реферати (тощо) – _____ (кількість; № семестру)</p>		<p>Лекції – 14; (години)</p> <p>Семінарські заняття – 16; (години)</p> <p>Самостійна робота – 150; (години)</p> <p>Індивідуальні завдання: Курсова робота – _____ (кількість; № семестру) Реферати (тощо) – _____ (кількість; № семестру)</p>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: навчити здобувачів вищої освіти концепцій кримінально правової політики протидії злочинності та її характеристик, а також ознайомити з чинним законодавством України; з тенденціями правотворчості та правозастосування; з місцем у державній та правовій політиці; з кримінально правовою статистикою та з практикою кримінально правової політики протидії злочинності, у т.ч. Європейського суду з прав людини.

Завдання:

- виробити вміння щодо: застосування понятійно-категоріального апарату кримінально правової політики протидії злочинності; розпізнавання придатних об'єктів кримінально правової політики протидії злочинності; підбору адекватних засобів кримінально правової політики протидії злочинності; розуміння приписів щодо кримінально правової політики протидії злочинності.

- сформувати у здобувачів вищої освіти знання, уміння і навички щодо визначення та характеристики кримінально правової політики протидії злочинності в цілому і відповідно до стадії розвитку суспільства, сприяти підвищенню рівня абстрактного мислення та розширення кругозору, з метою адекватного сприймання подій, частішої демонстрації власної позиції, точки зору при їх оцінюванні, для того щоб мати ширший життєвий вибір, шанси і можливості пристосуватися до умов суспільства й успішно адаптуватися на роботі чи службі.

Міждисциплінарні зв'язки: успішне вивчення навчальної дисципліни потребує знання окремих положень інших юридичних та неюридичних дисциплін, зокрема:

- логіки, для використання індуктивного та дедуктивного умовиводу, здійснення коректних порівнянь, узагальнень, абстрагування, класифікацій;
- когнітивістики, для свідомого контролю процесу набуття знання та для вміння розпізнавати й знешкоджувати когнітивні упередження;
- філософії, при вивченні питань про причинність, свободу волі як підставу відповідальності;
- теорії держави та права, для засвоєння понятійного апарату, єдиного для всіх юридичних наук, що є необхідною базою для вивчення галузевих правових дисциплін, у тому числі кримінально правового циклу;
- конституційного права, при з'ясуванні змісту та ознак криміналізаційного та пеналізаційного розрахунків;
- адміністративного права, при вивченні окремих ознак правопорушення, з'ясуванні критеріїв розмежування кримінальних від адміністративних правопорушень;
- кримінального процесуального права – з метою правильного формування уявлення про етапи реалізації кримінально правової політики, які необхідно врахувати при її ініціюванні та плануванні, зокрема співвідношення змістовного характеру кримінального права та правової процедури застосування кримінально-правових норм в практичній діяльності;
- кримінально-виконавчого права – при вивченні підстав, меж, умов та порядку призначення покарань та аналізу питань щодо порядку та умов виконання кримінальних покарань як стрижневої складової кримінально-правової політики;
- міжнародного права – для врахування окремих питань чинності закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі, кримінально-правової характеристики кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку при ініціюванні, плануванні, веденні, припиненні кримінально правової політики.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

зміст та систему основ кримінально правової політики протидії злочинності, її поняття, сутність, мету, механізм, об'єкти та суб'єктів

місце «Кримінально правової політики протидії злочинності» в національних системах та підсистемах - державної політики, системі права України, кримінально правової охорони, правоохоронної діяльності;

мету, принципи та функції кримінально правової політики протидії злочинності;

механізм кримінально правової охорони як відповідь на механізм вчинення кримінального правопорушення.

мотивацію правопорушника як елемент механізму злочинної поведінки.;

історію, сучасність та перспективи розвитку пенітенціарної системи;

історію, сучасність та перспективи розвитку судової системи;

історію, сучасність та перспективи розвитку інституту розслідування (дізнання, розшуку);

політико-правові та політико-управлінські феномени первісних спільнот, та архаїчних, феодальних, індустріальних та постіндустріальних суспільств;

концепції кримінально-правової політики протидії злочинності;

поняття, підстави та принципи криміналізації (декриміналізації) та педалізації (депеналізації);

вміти:

охарактеризувати етапи, форми, методи кримінально правової політики протидії злочинності;

охарактеризувати об'єкти та предмети кримінально правової політики протидії злочинності;

визначати шляхи забезпечення ефективності та удосконалення основ кримінально правової політики протидії злочинності;

здійснювати криміналізаційний та пеналізаційний розрахунки;

виявляти когнітивні упередження в аргументації введення чи припинення засобів кримінально правової політики протидії злочинності;

орієнтуватися у проблемах міжнародного співробітництва у галузі кримінально правової політики протидії злочинності.

упевнено застосувати понятійно-категоріальний апарат кримінально правової політики протидії злочинності

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

	ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК-4	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
	ЗК-5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК-6	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК-10	ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні..
Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК-4	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
	ЗК-5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК-6	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК-10	ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного

		демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні..
Фахові компетентності (СК)	СК-1	Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави.
	СК-3	Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.
	СК-4	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.
	СК-5	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.
	СК-6	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
	СК-10	Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.
	СК-12	Здатність систематизувати закономірності злочинності, визначати особу злочинця, причини і умови злочинності та її окремих видів, реалізовувати напрями і заходи її запобігання.
	СК-14	Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. Теоретичні основи кримінально правової політики протидії злочинності.

Тема має сформувати уявлення про теоретичний апарат кримінально правової політики протидії злочинності.

До теоретичного апарату вчення про кримінально правову політику протидії злочинності належать концептуальний та термінологічний апарати самого вчення та базових відносно нього галузей знань: теорії пізнання (когнітивістики), теорії

детермінації, теорії діяльності, теорії комунікації, теорії суспільних відносин та соціального конфлікту, теорії управління, теорії нормування, теорії публічного управління, теорій правової системи та правової регуляції, теорії демократичних та правові принципів і цінностей, теорії кримінальної відповідальності, теорії складу кримінальних правопорушень, теорії покарання, теорії злочинності.

ТЕМА № 2. Кримінально-правове нормування.

Тема має сформувати уявлення про методичний апарат кримінально правової політики протидії злочинності.

До методичного апарату вчення про кримінально правову політику протидії злочинності належать уявлення про сукупність прийомів та способів досягнення проголошених цілей, зокрема через використання загальних правил нормування та здійснення його окремих форм – криміналізації виду суспільно небезпечних діянь, декриміналізації виду суспільно небезпечних діянь, пеналізації виду суспільно небезпечних діянь, депеналізації виду суспільно небезпечних діянь.

Здобувачі знань мають оволодіти методиками здійснення криміналізаційної перевірки та пеналізаційного розрахунків.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема 1.	94	16	18			60	залік
Тема 2.	86	14	22			50	
Всього за семестр:	180	30	40			110	

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни		Вид контролю
	Всього	з них:	

		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема 1.	96	8	8			80	залік
Тема 2.	84	6	8			70	
Всього за семестр:	180	14	16			150	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни			Література:
		Тема № 1. Теоретичний апарат кримінально правової політики протидії злочинності	
		Навчальні питання: 1. Місце «Кримінально правової політики протидії злочинності» в національних системах та підсистемах – державної політики, системі права України, системі кримінально правової охорони, системі правоохоронної діяльності.	Нормативні акти: 1 – 3; основна література: 1 – 5; додаткова література: 1, 2, 40.
		Тема №2. Кримінально-правове нормування	
		Навчальні питання: 1. Адекватність кримінально правової політики протидії злочинності об'єкту.	Нормативні основна література: 1 -5, 8 – 10; додаткова література: 40.

5. Індивідуальні завдання

5.1. Теми наукових робіт (повідомлень)

1. Врахування парадоксу Епіменіда ("усі критяне брешуть") в управлінській діяльності: опис проблеми та варіантів рішення.
2. Принцип "економії" та його використання у пізнанні та правових науках.
3. Категорії "необхідне - випадкове" та їх використання у пізнанні та правових науках. Використання класифікації у правових науках.
4. Генеза уявлень про поняття "суспільство".
5. Аксиоми теорії управління.
6. Зіставлення соціального та правового інституту.
7. Генеза поняття злочинності.
8. Дискусія про співвідношення понять "запобігання", "профілактика", "протидія".

9. Які цивілізації чи культури існували на територіях сучасної України?
10. Коли рабство вигідне, а коли ні?
11. Чому у Давній Греції додумалися до багато чого, а науково-технічного прогресу не відбулося?
12. Чому відбувся перехід від феодалізму до Нового часу і до Модерну?
13. Інквізиція та інквізиційний процес.
14. Основні положення біхевіоризму та теорії ак.Павлова, що використовуються для визначення причин злочинності.
15. Відносна поширеність суспільно небезпечних діянь, як критерій їх криміналізації.
16. Обчислення небезпечності окремого діяння та виду діянь.
17. Системність у проектуванні кримінально-правових норм.
18. Стабільність правової системи: важливість та способи її досягнення.
19. Чи можливе досягнення цілей покарання гуманними засобами?
20. Історія криміналістичних обліків.
21. Історія сисекної справи.
22. Межі втручання негласних (оперативних) заходів у приватне життя.
23. Контроль за діяльністю Національної поліції України (парламентський, прокурорський, громадський).
24. Чи можлива правова НЕдемократична держава?
25. Основні положення теорії ігор та їх використання у правовому регулюванні.
26. Когнітивні упередження та їх врахування в управлінській діяльності взагалі та правовому регулюванні зокрема.
27. Принципи "свобода", "справедливість": зміст та використання в управлінні суспільством.

6. Методи навчання

Навчання з дисципліни «Кримінально правова політика протидії злочинності» проходить у формі лекцій, семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Метою аудиторних занять є систематизоване засвоєння студентами теоретичних знань про основні концепції кримінально правової політики протидії злочинності та її характеристик, а також ознайомити з чинним законодавством України; з тенденціями правотворчості та правозастосування; з місцем у державній та правовій політиці; з кримінально правовою статистикою та з практикою кримінально правової політики протидії злочинності, у т.ч. Європейського суду з прав людини.. Аудиторні заняття передбачають форми контролю засвоєння змісту дисципліни.

Лекційні заняття передбачають викладення нового теоретичного матеріалу викладачем, сприйняття цього матеріалу студентами. За своїм змістом лекції охоплюють основний теоретичний матеріал найважливіших тем навчальної дисципліни.

Семінарське заняття – форма навчального заняття, під час якого викладач організовує обговорення попередньо визначених питань, до яких студенти повинні готувати тези виступів. Результати самостійної роботи по підготовці до семінару, та безпосередня робота на семінарі фіксується в робочому зошиті семінарських та практичних занять, ведення якого обов'язково для кожного студента. Робота на семінарському занятті також

передбачає доповіді за попередньо підготовленими студентами рефератами. Контрольні питання до семінару та рекомендації з підготовки до семінару викладені у Навчально-методичних матеріалах до семінарських та практичних занять, які підготувала кафедра окремо для вивчення Загальної і Особливої частин кримінального права.

Викладач оцінює виступи студентів, їх активність у дискусії, рівень знань та вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом студентом у час, вільний від аудиторних навчальних занять.

Самостійна робота студента складається з опрацювання конспекту лекцій, підготовки до семінарських та практичних занять, самостійного освоєння навчального матеріалу по окремим темам, щодо яких не передбачені аудиторні заняття, ознайомлення з нормативними актами та рекомендованою літературою, а також самостійне виконання індивідуальних завдань, передбачених цією програмою.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручник, навчальні та навчально-методичні посібники та матеріали, конспект лекцій викладача, методичними рекомендаціями тощо. Для самостійної роботи студенту також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна та періодична література. Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах, а також і в домашніх умовах.

Зміст самостійної роботи студента над дисципліною визначається у Навчально-методичних матеріалах до семінарських та практичних занять іншими методичними матеріалами, затвердженими на кафедрі, а також завданнями та вказівками викладача, що проводить заняття у групі.

Самостійна робота за кожною темою передбачає теоретичне засвоєння основних концепцій кримінально правової політики протидії злочинності та її характеристик, а також ознайомити з чинним законодавством України; з тенденціями правотворчості та правозастосування; з місцем у державній та правовій політиці; з кримінально правовою статистикою та з практикою кримінально правової політики протидії злочинності, у т.ч. Європейського суду з прав людини.

Індивідуальна робота передбачає виконання письмової наукової доповіді (реферату), тема якої обирається самостійно з переліку (п.5.1.1).

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

7.1. Орієнтовний перелік питань до заліку (питання можуть деталізуватись чи видозмінюватись):

1. Поняття кримінально правової політики протидії злочинності (поняття "кЗпз").
2. Чому складова названа "карально-превентивною"?
3. Що у понятті "кЗпз" означає "кримінально правова політика"?
4. Що у понятті "кЗпз" означає "політика протидії злочинності"?

5. Що таке протидія?
6. Що таке політика?
7. Що таке управління?
8. Що таке діяльність?
9. Назвіть компоненти повноцінного управління.
10. Назвіть види управління.
11. Через що може опосередковуватись управління?
12. Як називається діяльність з встановлення системи правил та визначення її елементів?
13. Що таке система?
14. Що таке складне явище та його диференціація?
15. Чи можна диференціювати злочин?
16. Чи можна диференціювати злочинність?
17. Чи можна диференціювати кримінальну відповідальність?
18. Як здійснити нормування?
19. Назвіть та дайте визначення напрямів карально-превентивного нормування.
20. Охарактеризуйте ієрархію принципів карально-превентивного нормування.
21. Надайте поняття криміналізації.
22. Вкажіть етапи криміналізації.
23. Вкажіть компоненти криміналізаційної перевірки.
24. Вкажіть зміст криміналізаційної перевірки.
25. Охарактеризуйте підставу демократичної криміналізації.
26. Охарактеризуйте підставу деспотичної криміналізації.
27. Назвіть критерії демократичної криміналізації.
28. Назвіть критерії деспотичної криміналізації.
29. Назвіть завдання демократичної криміналізації.
30. Назвіть завдання деспотичної криміналізації.
31. Назвіть цінності демократичної криміналізації.
32. Назвіть цінності деспотичної криміналізації.
33. Надайте поняття пеналізації.
34. Вкажіть етапи пеналізації.
35. Вкажіть компоненти пеналізаційного розрахунку.
36. Вкажіть зміст пеналізаційного розрахунку.
37. Вкажіть специфічні принципи пеналізаційного розрахунку.
38. Вкажіть критерії пеналізаційного розрахунку.
39. Вкажіть завдання пеналізаційного розрахунку.
40. Вкажіть мету пеналізаційного розрахунку.
41. Яка інтелектуальна діяльність необхідна, щоб здійснити адекватну кримінально правову політику протидії злочинності?
42. Що слід відносити до джерел вчення про кримінально правову політики протидії злочинності?
43. Що означає мислити науково?
44. Що таке термінологічний апарат?
45. Що таке методичний апарат?

46. Назвіть ієрархію прийняття рішень, в залежності від ступеню інтенсивності інтелектуальної діяльності.
47. Що таке когнітивні викривлення (упередження)?
48. Що таке легітимність?
49. Як сприймають легітимність люди з об'єкта управління?
50. Назвіть типи легітимності виявлені за розподілом ролей об'єкта управління?
51. Що таке "легітимність у межах спільноти"?
52. Що таке суспільна небезпечність?
53. Які бувають варіанти пов'язування суспільної небезпечності?
54. Що таке "характер суспільної небезпечності"?
55. Що таке "ступінь суспільної небезпечності"?
56. Що таке "суспільна небезпечність" і як вона визначається?
57. Що таке суспільні відносини?
58. Якщо два явища здаються пов'язаними, то які співвідношення між ними можуть бути?
59. Що таке кримінально правова охорона?

8. Критерії та засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути тести; командні проекти; реферати, есе; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт 10.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр} + \text{Результат самостійної роботи за семестр}}{2} \right) * 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова. Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт 10, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить 50.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

9. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82 – 89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
75 – 81		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
68 – 74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
60 – 67		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
35–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки

1–34		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
------	--	---	---

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кримінальний кодекс України : від 5 квітня 2001 р. № 2341-III <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
3. Декларація ради на високому рівні Генеральної Асамблеї ООН з питання про верховенство права на національному та міжнародному рівнях. Резолюція 67/1 Генеральної Асамблеї ООН від 24.09.2012 р. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/ruleoflaw2012.shtml

Основна література:

4. Лантінов, Я. О. (2023). Комунікативний аспект кримінально-правового нормування в Україні. *Форум Права*, 74(1), 98–105.
5. Лантінов Я. О. Правовий ідеал «верховенство права» як орієнтир для демократичної кримінально правової політики протидії злочинності. *Верховенство права: доктрина і практика в умовах сучасних світових викликів : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (28 лютого 2023 року, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)*. С.199-201.
6. Лантінов Я. О. (2022). Щодо конкуренції між термінами "кримінально-правова політика" та "політика протидії злочинності". *Форум Права*, 73(2), 22–28.
7. Лантінов Я.О. Щодо необхідності дослідження підстав та принципів криміналізації у законотворчій діяльності. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. № 1000. Сер. «Право» X. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна. 2012. С. 220-224.
8. Красій М.О. Політика в сфері боротьби зі злочинністю: взаємозв'язок кримінально-правової та кримінально-процесуальної підсистем : *монографія* / М. О. Красій. Калуш : Петраш К.Т., 2020. 153 с.
9. Панов М. І. Основи методології науки кримінального права. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2017. № 2(9). URL: <http://vakp.nlu.edu.ua/article/view/165680/165048> .

10. Політика у сфері боротьби зі злочинністю: теоретичні та прикладні проблеми : *монографія* / за заг. ред. проф. П. Л. Фріса та проф. В. Б. Харченка. Івано-Франківськ – Харків, 2016. 419 с.
11. Фріс П. Криміналізація і декриміналізація у кримінально-правовій політиці // *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2014. № 1. С. 19-28.
12. Rule of Law Checklist. Study No. 711 / 2013/ Adopted by the Venice Commission at its 106th Plenary Session (Venice, 11-12 March 2016). URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2016\)007-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2016)007-e)

Додаткова література:

13. Васильєв А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : *підручник* / А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін. ; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с.
14. Голіна В.В. Державне програмування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні: *монографія*. Харків: Право, 2012.
15. Гончарова В.О. Логічне мислення : *Текст лекцій*. Харків : ХНУВС. URL: <https://bitly.su/iZRlnTXP> .
16. Гуторова Н., Пономаренко Ю. Пеналізація злочинів як напрям кримінально-правової політики // *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2013. № 1. С. 32-49.
17. Ємельянов В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : *наук.-практ. посіб.* Харків: Право, 2018. 142 с.
18. Євдокімова О. О. Історія психології : *навч. посіб.* / О. О. Євдокімова. Вид. 2-ге, допов. Харків : Константа, 2020. 320 с.
19. Задоя К.П. Механізм кримінально-правового регулювання та модель «стадій» («вимірів») кримінального права: порівняння українського та англійського підходів щодо функціонування кримінального права. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. Том 33 (72) № 1. 2022. С. 80-86. URL : http://juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/1_2022/15.pdf.
20. Книженко О. О. Правила конструювання кримінально-правових санкцій : проблеми визначення. *Часопис Академії адвокатури*. No 11. 2011. С. 80-84.
21. Лантінов Я.О. Методологічні й загальнотеоретичні засади дослідження проблем кримінально-правової охорони основ громадянського суспільства України : *монографія*. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 124 с.
22. Лантінов Я. О. Щодо питання про криміналізацію трансляції правопорушень та аморальних вчинків. *Юридичні науки: проблеми та перспективи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 24–25 лютого 2023 р. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. 300 с. С.212–215.*
23. Марисюк К., Канцір В. Декриміналізація як метод кримінально-правової політики. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Юридичні науки. 2019. Випуск 22. С. 191-194.
24. Орлов Ю. В. Політико-кримінологічна теорія протидії злочинності: *монографія*. Харків: Діса плюс, 2016.
25. Павко А. Методологія модерну і постмодерну: проблеми синтезу протилежних підходів. *Вісник НАН України*. 2011. № 3. С. 38.

26. Павлик Л.В. Співвідношення диференціації кримінальної відповідальності з індивідуалізацією, криміналізацією та пеналізацією. *Науковий вісник ЛДУВС. №2. 2011.* URL: https://www.lvduvs.edu.ua/en/documents_pdf/visnyky/nvsv/02_2011/11plvkt.pdf
27. Сеник Р. Знаково-символічна природа мови. URL : [http://www.sociology.chnu.edu.ua/res/sociology/Chasopys/Vup1-2\(13-14\)/36.pdf](http://www.sociology.chnu.edu.ua/res/sociology/Chasopys/Vup1-2(13-14)/36.pdf)
28. Управління органами Національної поліції України : *підручник* / О. М. Бандурка, О. І. Безпалова, О. В. Джафарова та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка, за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Стильна типографія, 2017. 580 с.
29. Фріс П.Л. Ідеологія кримінально-правової політики : *монографія* / Павло Львович Фріс – Івано-Франківськ : Супрун В. П. 2021. 389 с.
30. Хильченко А.С. Формалізація призначення покарання в Україні з урахуванням досвіду зарубіжних країн. *Підприємництво, господарство і право.* 2019. №3. С. 283-288. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/3/55.pdf>
31. Фукуяма Ф. Проти політики ідентичності. *Збруч.* URL: <https://zbruc.eu/node/86956> (“Against Identity Politics,” *Foreign Affairs* 97 (no. 5, Sept-Oct. 2018): 90-115.)
32. Шапошник Д.О. Психологічні детермінанти самооефективності особистості. *Вісник ХНУ ім. В.Н.Каразіна. Психологія.* 2011. С. 37 - 41.
33. Шехавцов Р.М., Хавронюк М.І. Звіт щодо кримінальної статистики в Україні. К., 2019. URL: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2019/09/1568808134cplr.-report-on-criminal-statistics-in-ukraine.pdf>
34. Brian Z. Tamanaha. The History and Elements of the Rule of Law / *Washington University in St. Louis Legal Studies Research Paper* No. 12-02-07. URL: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2012845##

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

35. Офіційний сайт Верховної Ради України <https://portal.rada.gov.ua/>
36. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/>
37. Офіційний сайт Судова влада України <https://court.gov.ua/>
38. Офіційний сайт Верховного Суду України <http://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/>
39. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
40. Статистична інформація / Офіційний сайт Офіса Генерального прокурора України <https://www.gp.gov.ua/ua/1stat>
41. Офіційний сайт МВС України www.mvs.gov.ua.
42. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
43. Офіційний сайт Харківського національного університету внутрішніх справ <http://univd.edu.ua/>
44. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко <http://korolenko.kharkov.com/>
45. Юридична бібліотека <http://pravo.biz.ua/>